

Bysterské noviny

Ročník XXIII., číslo 251

NOVINY MĚSTA BYSTRÉHO

červenec–srpen 2018

Zadání znělo „vyřezejte ukazatele“

Začátkem srpna v Bystrém proběhl další ročník řezbářského sympozia. Z řezbářů, jejichž jména a tváře jistě znáte, si jej nenechali ujít a svůj um předvedli Romana Kresťánová, František Malý ml. a Josef Prchal. Vedle nich se pil, dlát, palic a paliček chopili Denisa Kocvářová, Petr Hajda a Marek Němec, které pojilo zejména mládí. Nejmladšímu z nich bylo pouhých třiaadvacet let. Fantazie mu ale nechyběla. Stejně jako ostatním.

V rámci čtrnáctého ročníku sympozia s názvem „Kudy? Tudy! aneb Dřevo, se kterým se neztratíte“ měly vzniknout sochy –ukazatele. To, že jsme se coby pořadatelé rozhodli právě pro turistické ukazatele, mělo svůj důvod. Chtěli jsme tím připomenout výročí 130 let od založení Klubu českých turistů a nechat zhotovit díla, která budou nejen hezká, ale i praktická, což turistické ukazatele bezesporu jsou. Jejich praktičnost sice ocení především turisté, kteří si budou chtít projít velký okruh bysterské naučné stezky, ale to nevadí. My místní se můžeme těšit z toho, jak jsou zdařilé.

Zhotovené ukazatele uvidíme cestou k rybníkům Rebeka a Kašpárek, ke kostelíčku,

nedaleko Brtounovy chalupy a stromu rodáků. Kromě toho nám ve městě přibude rozcestník ukazující na obce zapojené do projektu Kultura evropského venkova.

Po organizační stránce sympozium probíhalo stejně jako v předchozích letech. Přes týden bylo možné sledovat, jak sochy vznikají, v sobotu pak proběhl společensko–kulturní

program, kterým celá akce vyvrcholila. Jeho součástí byl doprovodný program pro děti, v rámci kterého malí turisté vysvobozovali Petra Lípu, kluka ze kterého se pro jeho neposlušnost stal rozcestník.

Děkujeme všem, kteří přispěli ke zdárnému průběhu akce. Zejména hasičům, kteří zajistili občerstvení, a všem sponzorům.

Za kulturní komisi Zdislava Klodnerová

Výjev z filmu Všichni dobří rodáci rýsující se pod rukama Františka Malého ml.

Kraj do tří až čtyř let opustí i Zámek Bystré

17. července se v Domově na zámku v Bystrém sešla poradní komise, která se zabývala dalším využitím areálu bysterského zámku vzhledem k probíhající transformaci Domova na zámku. Z jednání vyplynulo, že Pardubický kraj chce při přípravě dalšího využití zámeckého areálu úzce spolupracovat jak s místní samosprávou, tak například s odborníky z ČVUT Praha. Otevírají se možnosti využít areál například pro další rozvoj cestovního ruchu. Jednání komise se zúčastnil 1. náměstek hejtmána Pk Roman Línek, člen Rady Pk Pavel Šotola a vedoucí odboru kultury Pk Milan Novák, dále zástupci Domova na zámku ředitel Ivo Musil, Martin Dvořák a Vlasta Machatová. Město Bystré zastupoval místostarosta Jan Neudert, který na závěr jednání předal Romanu Línkovi novou publikaci o Bystrém autorů Petra Stani a Vratislava Dittricha.

Pokračování na str. 2

V rámci jednání o dalším využití zámku si komise zámek důkladně prohlédla.

Kraj do tří až čtyř let opustí i Zámek Bystré

Pokračování ze str. 1

**Tisková zpráva
Pardubického kraje**

Zástupci samosprávy Pardubického kraje zahájili jednání o dalším využití této památky, kterou má kraj ve svém majetku. V současné době ji kraj využívá pro své sociální zařízení Domov na zámku Bystré. V rámci transformace sociálních služeb ale budou klienti v příštích letech využívat sociálních služeb v jiných, moderních objektech a zámek opustí. V areálu zůstane pro sociální služby pouze jeden modernizovaný objekt. „Je to stejná situace jako s hradem Rychmburk“, říká 1. náměstek hejtmána Roman Líněk, který má na starosti majetek Pardubického

kraje. „Tady máme jen o trochu více času, předpokládáme, že v roce 2021 bude na zámku posledních 8 klientů, jejichž umístění budeme řešit. Zároveň ale nechceme zámek a celý areál jen tak opustit. Je to památka, která leží v nádherné krajině, má návaznost na další turistické cíle a také má nezanedbatelný společenský význam pro obec a místní občany.“ Domov na zámku Bystré poskytuje pobytové, terénní a ambulantní sociální služby osobám s mentálním a kombinovaným postižením. „Spolu s vedením domova se společně snažíme vzdálit od formy bývalých ústavních zařízení“, vysvětluje radní pro sociální péči a neziskový sektor Pavel Šotola. „V chráněném bydlení už je nyní 15 klientů z Bystrého, dalších 19

lidí žije v nájemních bytech s podporou samostatného bydlení. Do sociálně terapeutických dílen dochází 15 lidí, kteří tu nacházejí uplatnění. Snažíme se, aby se život lidí s mentálním postižením přiblížil běžnému způsobu života,“ dodává Šotola. Zástupci kraje proto rozhodli o ustavení pracovní skupiny pro další využití zámku Bystré. „Pozveme zástupce místní samosprávy, mikroregionu Poličsko, privátního sektoru i památkářů. Uvažujeme také podobně jako u Rychmburku o využití nápadů studentů architektury pod odborným vedením jejich profesorů na ČVUT. V případě Rychmburku už máme první výstupy, které budeme chtít veřejně prezentovat,“ uvádí Roman Líněk.

Radost dětí z vlastní tvorby

Tradiční 14. srpnové řezbářské sympozium WOOD ART v Bystrém již druhý rok provázela „Řezbářská miniškolička“, pro začínající řezbáře. Byla organizována MěÚ v Bystrém a Spolkem českých betlemářů – pobočkou Betlemářů Poličska. Děti ve věku 10–15 let měly možnost naučit se letos základům figurální tvorby. Řezbářská

tradice byla propojena s tradicí bysterských „Vánočních výstav betlémů“, a tak vznikla myšlenka zhotovit s dětmi „Bysterský dětský betlém“. Ten pak postupně každý rok rozšiřovat a vystavovat v rámci bienále.

Třináct dětí, v průběhu tří dnů, zhotovilo pod vedením pěti zkušených instruktorů, řezbářů a betlemářů celkem 20 figurek.

Ty tvoří spolu s betlémskou stájí základ „Bysterského dětského betléma“. Nadšení dětí a jejich přístup k danému úkolu potvrdily, že i tradiční rukodělná práce je pro dnešní mladou generaci zajímavá. Odměnou, kterou věnovalo každému malému řezbáři za jeho píli město Bystré, byl profesionální řezbářský nožík. Ten, společně s vysvědčením o absolvování školičky, převzali účastníci od starosty města Ing. Miloše Sejkory a instruktora kurzu Ing. Ivana Hejtmánka při slavnostním zakončení sympozia. Všichni, kteří se na organizaci letošní miniškoličky podíleli, jsou přesvědčeni, že tato krásná myšlenka uchování řezbářské a betlemářské tradice v Bystrém najde v dalších ročnících pokračovatele a radost budou mít i rodiče dětí, které svojí tvorbou ke společnému dílu přispěly.

Poděkování patří všem instruktorům za obětavost a trpělivost při práci s dětmi.

Redakční rada

Účastníci řezbářské miniškoličky se svými instruktory a se starostou města.

Výřezávání si vyzkoušelo i jedno děvče.

ŠTÍPANÉ PALIVOVÉ DŘEVO

BOPAL DŘEVOVÝROBA s.r.o.

**Tasovice u Lysic
WWW.BOPAL.CZ**

Štípaná polena volně sypaná

Palivové dřevo měkké štípané

Délka polen 33-50 cm	800,- / 1 PRMS
Délka polen 25 cm	850,- / 1 PRMS

Palivové dřevo tvrdé štípané

Délka polen 33-50 cm	1 200,- / 1 PRMS
Délka polen 25 cm	1 250,- / 1 PRMS

*Ceny včetně DPH

Objednávky

po-pá 7:00-15:00 tel. 777 303 675, e-mail bopal@bopal.cz

Dřevo si můžete osobně vyzvednout na provozovně v Tasovicích u Lysic (679 75) po-pá 7:00-13:00

Svoz plastů v září

Svoz plastů se uskuteční každý lichý týden v úterý, tj. 11. a 25. září.

Po 155 dnech opět do školky

Interiér školky oblékl nový kabát.

Mateřská škola zahájila 27. srpna 2018 ve zrekonstruovaných prostorách provoz.

Dokumentace pro stavební povolení a realizaci stavby byla zpracována v období 2017 až 2018. Výběrové řízení na zhotovitele bylo zahájeno v lednu a dokončeno v březnu 2018. Smlouva o dílo byla podepsána 12.3.2018, stavební práce byly

zahájeny 26.3.2018.

Projektovou dokumentaci zpracovala firma: ŠAFÁŘ CZ, s.r.o., Polička

Zhotovitelem stavby byla firma: Letostav, spol. s r.o., Letovice

Herní prvky (odpočinková patra) pro děti dodala a smontovala firma: LOKKI International s.r.o., Starý Plzenec

Extrémní sucho a vysoké teploty i u nás v Bystrém

Velké sucho postihlo v letošním roce většinu území naší země. V území Mikroregionu Poličky je opět vyhlášen zákaz odběru povrchových vod. Tomu se zcela jistě nelze divit, protože v našich potocích voda téměř neteče, rybníky mají podstav vody. Ještě mnohem horší je to v našem okolí u velkých přehrad. Vířská i Křetínka má hladinu několik metrů pod normálním stavem. Kombinace vysokých teplot, deficitu dešťů, zimních srážek a sněhové pokrývky mají neblahé důsledky na stav povrchových vod i na doplňování těch spodních. A tím i na floru, lesy i louky, zemědělské a zahrádkářské produkty a faunu, zvěř, drobné živočichy i ryby.

Už v minulosti byla období sucha, ale dle klimatologů je třeba přemýšlet, že změny klimatu jsou nezvratné. Je tedy na nás, na vedení města, ale i na nás občanech, abychom se nejen začali změnám přizpůsobovat, hledali způsoby šetření s vodou ale i koncepční řešení.

Nemůžeme se spoléhat jen na vládní opatření, ale musíme hledat dobrá řešení i my v rámci našeho domova a našeho regionu. Určitě je celá řada možných opatření, která by měla dopady sucha zmírnit. Musíme se naučit zachytnout co nejvíce vody po zimě, správně s vodou hospodařit. Jednou z možností je i budování nových rybníků, které pak slouží jako rezervoáry pro suchá období. Ale bez spolupráce s vlastníky

polností a zemědělci to také nepůjde. Mokřady, remízky a meze byly historicky z důvodu zefektivnění zemědělství přeměněny na zemědělskou půdu. A to je určitě také část dnešního problému.

Máme výhodu, že jsme si ponechali studny a vodovod ve vlastnictví města, respektive Technických služeb. Podle informací máme zatím spodní vody dost, ale vzhledem k tomu, že se zásoby spodních vod obecně snižují, nemusí tomu tak ani u nás být stále.

Příprava modernizace silnice

Po téměř čtyřech letech jednání s Pardubickým krajem, který je vlastník silnice druhé třídy č. 362 z Poličky do Bystrého, konečně došlo k dohodě.

Po loňských krajských volbách byl zvolen radním Pardubického kraje pro dopravu Michal Kortyš (ODS). Navázali jsme na předešlá jednání ve věci havarijního stavu a požadavku na opravu této silnice, která byla v minulosti bez zájmu tehdejšího radního pro dopravu.

S průlomovou písemnou zprávou od radního pro dopravu kraje jsem seznámil zastupitele na posledním jednání zastupitelstva. Přípravy opravy silnice II/362 v úseku Bystré je zařazena do programu IROP s názvem „Jedlová – hranice kraje“. V březnu tohoto roku byl schválen investiční záměr a nyní proběhl výběr projektanta. Smlouvu

Služba k nezaplacení

I letos vám pomůžeme s obalováním učebnic.

Učebnice malého formátu (A5) vám obalíme za 5 Kč za kus, za cenu, na kterou jste zvyklí, učebnice velkého formátu (A4) pak za 10 Kč za kus. Mírně jsme zdražili, ale to, že obalíme i ty nejvíce atypické formáty, platí, tak neváhejte a služby využijte. **Knihovnice**

Poděkování

Dne 16. července zemřel náš strýc pan Jiří Muller. Chceme touto cestou poděkovat všem pečovatelkám a zaměstnancům Domova na Zámku Bystré za vzornou péči o Jiřího, kteří se o něj po celý pobyt v domově starali, zejména v poslední fázi jeho života. Ještě jednou moc děkujeme. **Jana a Jaroslav Mullerovi**

Nábytek do učeben dodala a smontovala firma: Václav Dvořák, Bystré

Materiály a barevnost interiérů a herní prvky vybral a způsob provedení navrhl: Kolektiv učitelů a zaměstnanců mateřské školy.

Podrobnější informace v příštích BN.

Ing. Jiří Pruška

Určitě bude důležité o této problematice hovořit, informovat veřejnost o možných opatřeních i s využitím státní podpory. A vedení města bude muset iniciovat jednání se zemědělci, rybářským sdružením, lesníky a majiteli lesů a odborníky ve věcech hledání odborných koncepčních řešení, která by co nejvíce vody zadržela u nás v Bystrém.

Ing. Miloslav Sejkora
starosta města

s projektantem kraj uzavřel v červnu tohoto roku.

Předpokládá se, že k realizaci dojde v roce 2020. Součástí projektové dokumentace je i oprava mostku č. 362 – 003 v ulici Pod Poštou, kterým protéká Bysterský potok a který je v havarijním stavu. Modernizace silnice je plánovaná z Jedlové, od křižovatky na Korouhev až na hranici Pardubického kraje, směr Nyklovice. Celková délka plánované rekonstrukce silnice je přes sedm kilometrů.

A ještě jedna dobrá zpráva. Na základě projednání havarijního stavu úseku silnice číslo 362 ul. Moravská, mám potvrzeno od ředitele Správy a údržby silnic Pardubického kraje, že v měsíci září začne námi požadovaná oprava této silnice, v úseku od mostku, kolem hřbitova až po značku konec obce Bystré.

Ing. Miloslav Sejkora, starosta města

Příměstský tábor podruhé

Na přelomu července a srpna v Bystrém proběhl druhý ročník příměstského tábora. První týden tábora se nesl v duchu kouzel a kouzelníků, druhý proběhl pod olympijskými kruhy. Celkem se táboru zúčastnilo 52 dětí. Velký dík patří zejména dozoru, který tento

rok zajišťovali: Alice Skalníková, Tereza Moravcová, Jitka Večeřová a Radek Jílek. Připravili a realizovali pestrý program plný her, kreativních nápadů a zážitků. Na konci každého týdne bylo pro děti připraveno překvapení. Ke kouzelnickému týdnu patřil

Komunální a senátní volby 2018

Ve dnech 5. a 6. října 2018 se uskutečnily komunální volby, které rozhodnou obsazení zastupitelstev měst a obcí České republiky pro volební období 2018–2022. Zároveň s nimi se uskutečnil 1. kolo voleb do Senátu Parlamentu České republiky, kdy také

v Bystrém budeme vybírat senátora za volební obvod Svitavy. Volební místnost bude otevřena v pátek od 14 do 22 hodin, v sobotu od 8 do 14 hodin. Přinášíme vám přehled kandidátních listin podaných pro komunální volby do zastupitelstva města Bystré.

Kandidát			Povolání	Navrhující strana	Politická příslušnost
Poř. číslo	Příjmení, jméno, titul	Věk			
1	Mgr. Jan Neudert	44	zástupce ředitele ZŠ	KDU–ČSL	KDU–ČSL
2	Mgr. Martin Dvořák	44	vedoucí přímé péče DNZ	KDU–ČSL	KDU–ČSL
3	Mgr. Marie Štouračová	43	vedoucí pečovatelské služby	KDU–ČSL	BEZPP
4	Petr Kozáček	38	technický a obchodní zástupce	KDU–ČSL	BEZPP
5	Ing. Josef Mládek	49	soukromý zemědělec	KDU–ČSL	BEZPP
6	Věra Burešová	53	účetní	KDU–ČSL	BEZPP
7	Ing. Jan Drašar	47	jednatel	KDU–ČSL	BEZPP
8	Jan Šudoma	52	invalidní důchodce	KDU–ČSL	BEZPP
9	Mgr. Petra Divoká	30	učitelka	KDU–ČSL	BEZPP
10	Bc. Jan Dittrich	42	ředitel zemědělské společnosti	KDU–ČSL	BEZPP
11	Zdeněk Štaud	53	dělník	KDU–ČSL	BEZPP
12	PhDr. Drahomíra Chadimová	38	učitelka	KDU–ČSL	BEZPP
13	Ing. Petr Dočekal	40	projektový manažer	KDU–ČSL	BEZPP
14	Petr Findejs	45	pečovatel v sociálních službách	KDU–ČSL	BEZPP
15	Ing. Vlastislav Tichý	42	vedoucí prodeje	KDU–ČSL	BEZPP
1	Zdeněk Dvořák	62	dělník	KSČM	KSČM
2	Josef Andrlé	71	důchodce	KSČM	BEZPP
3	Luboš Dittrich	49	dělník	KSČM	KSČM
4	Ing. Jiří Luňáček PhD	41	odborný asistent VUT Brno	KSČM	BEZPP
5	Jindřich Báča	54	dělník	KSČM	KSČM
6	Vlastimil Kalas	49	řidič	KSČM	BEZPP
7	Bronislava Fránková	59	invalidní důchodce	KSČM	KSČM
8	Milan Chybík	35	automechanik	KSČM	BEZPP
9	Jaroslav Dajč	74	důchodce	KSČM	KSČM
10	Martina Sedláková	45	dělnice	KSČM	BEZPP
11	Ing. Jiří Čípa	63	důchodce	KSČM	BEZPP
12	Dana Dvořáková	64	důchodce	KSČM	BEZPP
13	Jaroslav Neudert	70	důchodce	KSČM	BEZPP
14	Eva Burešová	64	důchodce	KSČM	BEZPP
15	Lubomír Dittrich	72	důchodce	KSČM	KSČM
1	Ing. Miloslav Sejkora	54	starosta města Bystré	ODS	ODS
2	Ladislav Báča	43	OSVČ, finanční poradce	ODS	ODS
3	Petr Švehlák	40	jednatel společnosti	ODS	ODS
4	Bc. Romana Musilová, DiS.	46	ředitelka ZUŠ	ODS	BEZPP
5	Vlastimil Oravec	51	technicko–hospodářský pracovník	ODS	BEZPP
6	Pavel Halva	62	podnikatel	ODS	BEZPP
7	Karel Sabin	42	regionální manažer	ODS	BEZPP
8	Petr Slezák	32	řezník, uzenář	ODS	BEZPP
9	Jan Vogl	54	pracovník v sociálních službách	ODS	BEZPP
10	Marek Fric	41	IT technik	ODS	BEZPP
11	Lucie Němcová	27	prodavačka	ODS	BEZPP
12	Jan Heger	43	skladník, řidič	ODS	BEZPP
13	Karel Kukla	68	důchodce	ODS	ODS
14	Pavel Marek	55	hasič	ODS	ODS
15	Petr Simajchl	45	podnikatel	ODS	BEZPP

i opravdový kouzelník, který dětem předvedl kouzla a odměnil je za jejich týdenní práci. Pomyslnou třešničkou na dortu olympijského týdne bylo setkání s Ivou Vejdělkovou, která vyhrála nespočet Spartan race. Její zážitky a medaile děti nadchly. Myslím, že druhý ročník příměstského tábora se povedl a děti si odnesly samé hezké zážitky. Ráda bych poděkovala všem, kteří mi vyšli vstříc a pomohli vytvořit a zajistit zázemí pro tábor. Díky patří i Pardubickému kraji, který nám poskytl dotaci ve výši 10 000,– Kč, a SRPZŠ, které tábor zaštitilo. Těším se příští rok zase na viděnou.

Lenka Cupalová

 Pardubický kraj

V prvním týdnu se z dětí stali kouzelníci.

V druhém olympionici.

Jen soubor článků?

Konec letošního školního roku přinesl řadu překvapení. Dětem školní vysvědčení a obyvatelům města krásnou publikaci dvou regionálních historiků Vlastislava Ditticha a Petra Stani, nazvanou Bystré, město na pomezí Čech a Moravy. V podtitulku oba autoři, badatelé amatéři, skromně uvádějí, že kniha obsahuje soubor článků o historii města, které vyšly v Bysterských novinách v letech 2015–2017. Těch článků bylo skutečně třicet. Deset z nich je věnováno historii bysterských domů a další pak zajímavým místům ve městě a v nejbližším okolí. Zájem obou je věnován tomu, co zůstalo mimo pozornost autorů dřívějších prací. Tedy Karla Zámečníka: Bystré, monografie starého města na Českomoravské vysočině (1948), Františka Elčknara: Dějiny města Bystřého (1948), Jaroslava Glosera: Bysterské divadlo (1970), Světla na Hlučálu (1974), Svitavsko (1980), Bysterské proměny (1982), Bystré pod vládou Hohenemsů (1985), Vlastislava Ditticha: 140 let sboru dobrovolných hasičů v Bystrém (2012). Jaroslava Petra: Vojtěch Jasný a město Bystré (2012), Bystré město Tvých mladých let (2012).

Prvních deset článků přináší informace o historii nejstarších domů ve městě a také informace o jejich majitelích. Nejen město, ale i jeho jednotlivé domy mají svou minulost. Na příklad dům čp. 84, původně zájezdní hostinec spravovaný vrchností do roku 1670, měl různé názvy a vlastnilo jej více než osm rodin. Byl několikrát přestavován až do dnešní podoby jako Hotel Horák.

V těch starých domech žily celé generace našich předků, ty domy byly a jsou svědky radostí i utrpení těch generací. Naše památky jsou součástí kulturního dědictví a jsou i němými svědky událostí a změn kterými prošla celá staletí. A stromy, cesty, aleje, pomníky, zachovalé sakrální památky i tekoucí a stojaté vody (5 rybníků) nutí k zamyšlení o tom, co ruce našich předků dokázaly vytvořit a co následující generace dovedly zachovat.

Kniha, kterou vydalo město Bystré není tedy jen souborem příspěvků a snůškou dokumentárních fotografií, které v novinách nebylo možné zveřejnit. Je to kniha, která uzavírá, spíše završuje práce písmáků a kronikářů, Vincencem Federselem (1812–1895) počínaje.

Kniha svědčí o okouzlení obou autorů památkami města, o trpělivém shromažďování fakt a svědčí i o jejich lásce ke kousku naší země, kde žijí. Nutno dodat, že i tiskárna v Osíku odvedla poctivý kus práce.

PhDr. Jaroslav Petr

STAŇ SE FOTBALISTOU!

TJ Sokol Bystré pořádá celoroční nábor kluků a holek do kategorií mladší přípravka (r.2010 a 2011) a fotbalová školička (r.2012 a mladší).

od 24.8.2018

fotbalové hřiště Bystré
úterý od 17:00
pátek od 16:30

Vypni tablet,
vyjdi ven,
pojd' se bavit
fotbalem!

informace: 731 153 416
nebo bystre.fotbal@seznam.cz

Osudové osmičky – rok 1948

Jako každý z osmičkových roků znamenal i rok 1948 zásadní zvrat v československých dějinách, kam se zapsal jako rok nástupu komunistické strany k moci.

Události tohoto roku byly vyústěním vládní krize, která zde vypukla. V poválečném Československu byl nastolen systém tzv. Národní fronty, ve které byly zastoupeny pouze některé politické strany. Nejsilnější postavení zaujímala Komunistická strana Československa (KSČ), která měla v úmyslu vybudovat socialistickou společnost podle sovětského vzoru, avšak opakovaně prohlašovala, že nebude uplatňovat metody jako kolektivizace půdy a znárodnování drobných živností, což dokázalo uspokojit nejširší veřejnost. Socialismus se měl stát vyústěním československé demokracie. K popularitě KSČ přispěla rovněž poválečná pozemková

reforma, která zlepšila životní podmínky mnoha drobných zemědělců a tím v nich vyvolala pocit vděku k nové vládě a zejména ministru zemědělství, který byl členem KSČ. Levicová orientace československé veřejnosti se promítla i do výsledku prvních poválečných voleb 26. května 1946, kdy komunisté zvítězili s více než 40 % hlasů. Jejich vítězství je opravňovalo k zaujetí nejvýznamnějších pozic ve vládě. Množství lidí ale podporovalo politiku ostatních stran Národní fronty, jež KSČ v čele s Klementem Gottwaldem pokládala za soupeře a různými praktikami a provokacemi usilovala o jejich oslabení. Následovala řada událostí, které vedly k úplnému převzetí moci ve státě. Napětí a nedůvěra mezi demokratickými stranami a komunisty stále

Pokračování na str. 6

Osudové osmičky – rok 1948

Pokračování ze str. 5

rostly. 13. února 1948 komunistický ministr vnitra Václav Nosek odvolal z funkcí osm policejních ředitelů a nahradil je členy KSČ. To ale odmítli nekomunističtí členové vlády. Dohodli se, že pokud nebudou odvolaní ředitelé vráceni na své pozice, podají demisi. Počítali, že když odstoupí většina ministrů, nebude vláda schopna se usnášet, bude muset podat demisi jako celek a budou vypsané předčasné volby do Národního shromáždění. 20. února demisi skutečně podali, avšak jejich původní plán se setkal s neúspěchem, protože odstoupila pouze menšina, čímž se demokraté dopustili osudné chyby. Dali Gottwaldovi příležitost vyměnit ministry, kteří se vzdali svých funkcí, ministry novými, pochopitelně z řad KSČ. Gottwald navrhl prezidentu Benešovi, aby demisi přijal. Demokratičtí ministři žádali prezidenta o opak. Chtěli donutit komunisty, aby se podřídili, anebo vyvolat krizi, kterou by řešilo jmenování úřednické vlády a vypsaní předčasných voleb. O pár dní později totiž podali demisi i další dva demokratičtí ministři, a vláda tak mohla být rozpuštěna. Mezitím ale KSČ rozpoutala kampaň proti odstupujícím ministrům

a zároveň se dále připravovala na převzetí moci. Do jejich služeb se dal plně Československý rozhlas, docházelo k znemožňování tisku nekomunistických novin, do ulic vyrukovaly jednotky SNB. Současně komunisté vyzbrojili své členy a vyslali je do ulic pod názvem Lidové milice. Vzedmula se ale i vlna odporu. Tisíce studentů vyjádřili podporu Benešovi a uspořádali několik protestních akcí, v nichž požadovali zachování demokracie. Příslušníci SNB proti nim však tvrdě zakročili. 24. února se konala jednodílná generální stávka, která měla vyjádřit podporu pracujícího lidu KSČ. Mezitím už docházelo k vyhazování nepohodlných osob ze zaměstnání. 25. února prezident Beneš podlehl tlaku a Gottwaldovým výhrůžkám o občanské válce a intervenci SSSR a demisi ministrů přijal. Zároveň podepsal jmenovací dekrety nových členů vlády přesně podle Gottwaldova návrhu. Opět tak zažíval situaci podobnou mnichovské krizi v září 1938.

Gottwald se tehdy postavil na Staroměstské náměstí před desetitisíce svých příznivců a pronesl památnou větu: ... (viz tajenka)! Tento den je tedy brán jako vyvrcholení státního převratu, jehož cílem bylo nastolení komunistické diktatury, likvidace parlamentního demokratického systému a připojení Československa do sovětského

mocenského bloku. Začalo 40 let nesvobody, zatýkání nevinných lidí, vykonstruovaných procesů, poprav a znárodnění majetku...

Věděli jste, že v roce 1948...

- V Loděnici u Prahy byla pod názvem Gramofonové závody založena továrna na výrobu gramofonových desek. Dnes, byť pod jiným názvem, se jedná o největšího výrobce vinylových desek na světě a poskytovatele nejkomplexnějších polygrafických služeb v ČR.

- Tým špičkových českých a slovenských dermatologů vytvořil první recepturu univerzálního přípravku pro péči o suchou a popraskanou kůži rukou známého jako Indulona. Název je odvozený od slova industrializace, jež bylo v té době často skloňované. Původním posláním Indulony bylo chránit a léčit namáhanou pokožku zemědělců a dělníků v továrnách, zpočátku tak patřila mezi léčiva. Ve slovenském Hlohovci se vyrábí do dnes.

- Na Olympijských hrách v Londýně získala československá výprava šest zlatých, dvě stříbrné a tři bronzové medaile. Ke zlatým olympionikům patřil např. Emil Zátopek, který zvítězil v běhu na 10 kilometrů. Mezi 59 států Československo obsadilo v hodnocení národů osmé místo.

Bc. Pavlína Slezáková

	ZDALI	HROB	ŠVIHÁK	POMŮCKA: GAT	TKANINA NA ZÁSTĚRY	PÁREZY (SLOV.)	OZNAČENÍ ČESKÝCH LETADEL	PATŘÍCI DYKOVÍ	POMŮCKA: KAD	HRADITI	ÚSTŘEDNÍ RADA ODBORŮ	CHEM. ZN. THULIA	SKOUPÉ	ČESKÝ HOKEJISTA	ZDE
SPZ ŽDÁRU N.S.				PŘEDLOŽKA OBYČEJ					STÁT SE ÚTLÝM						
PLÁŠTĚ (ZDROB.)									SKŘÍŇ (NÁŘ.) SEVERSKÝ SKŘÍTEK						
AVERZE							PÁDOVÁ OTÁZKA TĚLOCV. PRVKY					KÓD LET. KADUNA SNAŽIVOST			
POMŮCKA: OTR	DOMÁCI HLÍDAČI	GOLIÁŠOVO MĚSTO ZÁSoba				NIČEMA MLÉČNÉ VÝROBKY					ZNOJE CARSKÝ				
1. DÍL TAJENKY														2. DÍL TAJENKY	POLODRAHOKAM
VIDINA				TRHLINA PTAČÍ POTRAVA					SKRÝT SE SPZ ŽILINY						
RUSKÁ PŘEDLOŽKA			ZORKY UMĚLECKÝ SMĚR					ČERVÁNKY PUTA					HYBRID (ZKR.) BYTOST		
POMŮCKA: SAA	EDÍKOVY UMĚNÍ (Z LAT.)						PÁVÍ ŘÍŠSKÁ KLATBA					CITOSLOVCE RACHOTU SPZ KARVINÉ			
ARABSKÉ KONĚ						PROMOČNÍ SÍN NÁZEV HLÁSKY F					KVÁK INIC. HER. KNOTKA				
SPZ ROŽŇAVY				AŤ					ELEKT-RONKY						
KAMERUN. SÍDLO				PUPÍNEK V ÚSTECH					IKAROS						

Fotoohlédnutí za řezbáři

Během letošního řezbářského sympozia vznikly turistické ukazatele. Jeden z nich turisté minou cestou ke stromu rodáků, další po cestě k rybníku Rebeka.

Ve městě ale přibude i rozcestník ukazující na obce zapojené do projektu Kultura evropského venkova, a ukazatel připomínající osobu Jana Brtouna.

Ti, kteří se vydají ke kostelíčku, minou ukazatel Denisy Kocnárové, ti, kteří zamíří ke Kašpárku, uvidí kašpárka/šaška z dílny Marka Němce.

Zdá se, že „zlaté české ručičky“ se už nenosí, že letí spíš tetování. No, proč ne!? Hlavní je, že jsou šikovné.

Foto: P. Slezáková, R. Hromádko, Text: Zdislava Klodnerová

Společenská kronika

V průběhu uplynulého období oslavili významné životní jubileum naši spoluobčané:

94 roků Arnošt Štaud (*10.7.1924)
93 roků Alžběta Bobková (*13.8.1925)
89 roků František Moravec (*24.7.1929)
88 roků Zbyněk Unčovský (*19.7.1930)
84 roků Jiří Unčovský (*10.7.1934)
81 roků Marie Šenková (*31.8.1937)
78 roků Jan Jagsch (*15.7.1940)

Srdečně blahopřejeme.

Písemný souhlas s uveřejněním gratulace získáte v IC a na matrice.

KINO BYSTRÉ

ZÁŘÍ 2018

Pátek 7. září, 20 hod.

TÁTOVA VOLHA

Kostýmní výtvarnice Eva náhle ovdověla. Manžel se jí ale jaksi zapomněl svěřit, že kromě jejich dcery Terezy má ještě nemanželského syna. Eva by to ráda ignorovala, ale Tereza chce bratra najít. Obě proto nastoupí do tátovy staré Volhy a vydají se po stopách jeho milenek.

Komedie / Drama, Česko, 2018, 90 min, Přístupný

Pátek 14. září, 20. hod.

RUDÁ VOLAVKA

Dominika Egorova je mladá, pohledná baletka. S její kariérou to vypadá slibně, ale ... pak přijde úraz a Dominič svět se obrací vzhůru nohama. Přichází o práci a veškeré jistoty. Není tedy divu, že se nechá přesvědčit k tomu, aby vstoupila do Školy volavek a stala se trénovanou svůdkyní ruské tajné služby. Její první „oběť“ se má stát Nathaniel Nash, tajný a pohledný agent CIA.

Drama / Thriller, USA, 2018, 140 min, Přístupný od 15 let

Pátek 21. září, 20 hod.

TVÁŘ VODY

Začátek 60. let 20. století – světem zmítá studená válka a němou a osamělou Elisou, která pracuje jako uklízečka v přísně střežené vládní laboratoři, cloumá vztek. Nemůže snést, jakým způsobem se tamní vědci chovají k novému předmětu zkoumání, tajemnému mořskému tvorovi. Dělají na něm brutální pokusy a ... Elisa nabývá na dojmů, že je na čase, aby mu pomohla.

Drama / Fantasy / Romantický / Thriller / Horor, USA, 2017, 123 min, Přístupný

Čtvrtek 27. září, 20 hod.

FAKJŮ PANE UČITELI 3

Zeki Müller je zpět. A s ním i jeho neortodoxní pedagogické metody. Budou ale stačit na to, co ho čeká tentokrát? Goethovu gymnázium ubývá studentů a hrozí mu zavržení. Vyřešit to má Zeki Müller a nová posila Biggi Enzbergerová. Jak? Tím, že se postarají o několik rychlých, výrazných studentských úspěchů. V soutěžích atp.

Komedie, Německo, 2017, 120 min, Přístupný od 12 let

Vstupné na všechna představení je 50 Kč. Změna programu vyhrazena.

Kulturní kalendář září 2018

Na září jsou v Bystrém plánovány následující akce:

1. září – **Zámecké slavnosti** – DNZ Bystré zve všechny na Zahradní slavnosti, které budou zahájeny ve 13 hod. tanečním představením Šachy. Těšit se můžete na vystoupení Rytmičké skupiny DNZ Bystré, Etien Band, The Minors Band a na spoustu soutěží a her pro děti. Ve 20 hod. vystoupí skupina ACDC Czech revival.

22. září – **Divadlo – Deskový statek** – Kulturní komise města Bystré Vás zve na nadčasovou komedii Václava Štecha z počátku 20. století. Začátek představení v 19 hod. Předprodej lístků v IC.

28. září – **Pivní triatlon** – Bysterští cyklisté zvou všechny na pivní triatlon. Registrace (od 13 hod.) a následný start od Pohostinství p. Hanusové. Startovné činí 150 Kč. Kategorie muži, ženy a junioři.

O spolcích v Bystrém

Městská knihovna předepisuje, že ve čtvrtek 4. října proběhne – v rámci Týdne knihoven věnovaného regionální historii – **beseda o spolcích a spolkovém životě v Bystrém**. Historii místních spolků, téma, které jde ruku v ruce se stým výročím založení republiky, nastudovali a přiblíží pánové Dittrich a Staňa, tak si besedu nenechte ujít. Proběhne od 17 hod. v kině. **Knihovnice**

SHÁNÍM

STARÉ PIVNÍ LAHVE
Z BÝVALÝCH PIVOVARŮ.
SBĚRATEL. TEL.732170454

Program besed Domova pro seniory Bystré:

Besední kroužky s PhDr. Jaroslavem Petrem a s Mgr. Annou Dufkovou:

5. září – Anežka – kultovní hra poličských ochotníků

12. září – V lázních Balda se také léčil Jaroslav Vrchlický

19. září – V Poříčí žil učitel a spisovatel Petr Jilemnický. Po svém návratu z trestaneckého pracovního tábora napsal své poslední dílo – román Kronika o Slovenském národním povstání

26. září – V našich besedách se vracíme zase k dějinám našeho národa. Jak zasáhla první světová válka do životních osudů T. G. Masaryka, Edvarda Beneše a M. R. Štefánika

Vždy od 15 hod. ve Velkém sálu Domova pro seniory.

Oznámení o zahájení sběru ovoce na 50% destilát

V letošním roce bude sběr ovoce,
– jablek, hrušek a švestek –
zahájen ve středu 5. září.

Sběrné místo: Polička, U Liboháje 64
/nad fotbalovým hřištěm/

Provozní doba:

středa 15.00–17.00 hod.

sobota 9.00–11.00 hod.

Jiný termín po dohodě telefonem.

Sběr potrvá až do odvolání.

Kontakty: 728 838 385, 737 940 432

Rozpis zubní pohotovosti – září 2018

1.–2.9.	MUDr. Patrik Krpčiar, Litomyšl, Nerudova 207	461 619 670
8.–9.9.	MDDr. Karolína Kučerová, Polička, Smetanova 55	731 262 633
15.–16.9.	MUDr. Marta Kučerová, Polička, Smetanova 55	461 724 635
22.–23.9.	MDDr. Vojtěch Martinec, Litomyšl, J. E. Purkyně 1150	461 615 402
28.9.	MUDr. Jitka Sejkorová, Polička, Husova 25	606 205 501
29.–30.9.	MUDr. Stanislav Ševčík, Polička, 1. máje 607	461 724 423